

Hembrug Museum

Het Hembrug Museum vertelt het verhaal van de wapen- en munitiefabriek vanaf het eind van de 19de eeuw tot 2003. Het is een openluchtpresentatie die dagelijks gratis is te bezichtigen.

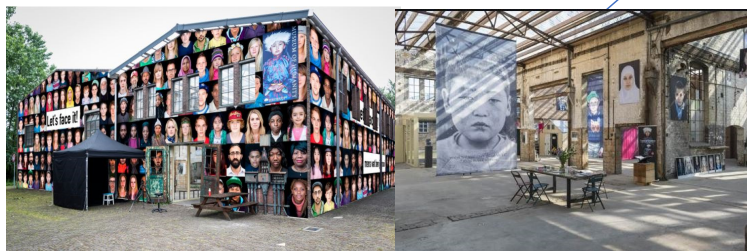

Viking Factory is een broedplaats voor creatieve bedrijven. Het biedt onderdak aan vooruitstrevende bedrijven die circulariteit centraal stellen zoals Vitra Circle, Ocony, Pacha Panels en Lloop.

HEMBRUG

Projectbureau Hembrug, Hier vindt informatie over de actuele ontwikkeling aan de hand van een maquette.

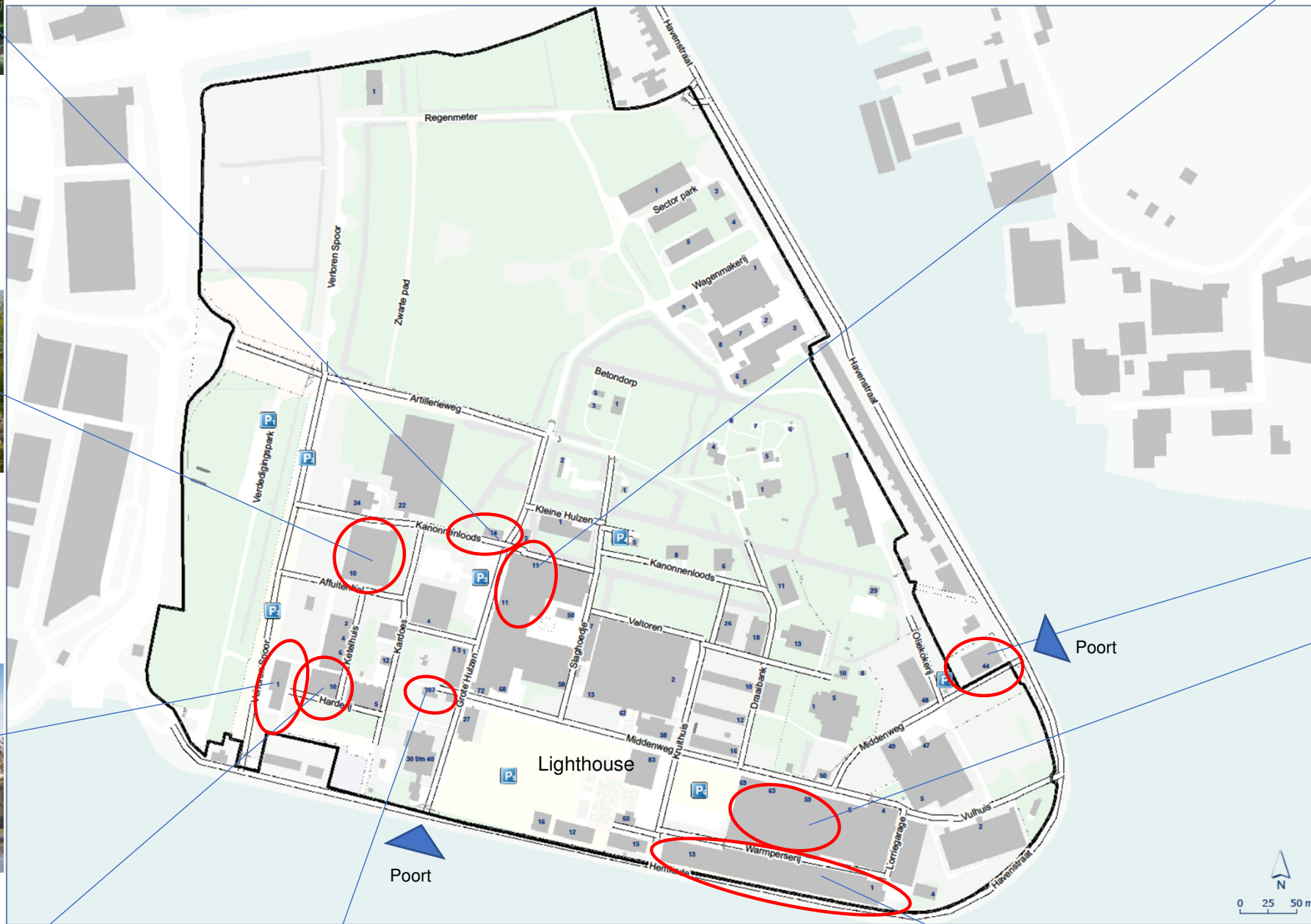
Wij geloven in de schoonheid en waarde van ieder mens. Als iedereen daarvan overtuigd raakt veranderen we samen de wereld. 'We zijn geen museum, maar een beweging. Foto-expositie buiten en binnen.

Steve Jobs wandeling Lighthouse Jaardag 10-09-2021 zwerfwandeling 16.00 – 17.30

Steve Jobs ... Visie

We zitten gemiddeld 9,3 uur per dag, meer dan dat we slapen. Het is in het belang van ieders gezondheid om meer te bewegen, ook tijdens de werkuren. Steve Jobs paste de wandel vergaderingen toe en Aristoteles gaf al wandelend les aan zijn leerlingen. Een goede manier om tijdens de werkdag meer te bewegen, is om al wandelend te vergaderen. Het is niet alleen goed voor de gezondheid, het maakt je ook productiever, creatiever en meer gefocust.

Onze wandeling met Lighthouse vandaag doen we met z'n drieën. We zijn willekeurig aan elkaar gekoppeld en hopen erop dat er een leuk en duurzaam contact ontstaat met de wandelmaten zwerfend over het Hembrugterrein. Op de kaart het huidig gebruik en Z.O.Z. meer over de geschiedenis

ART ZAANSTAD

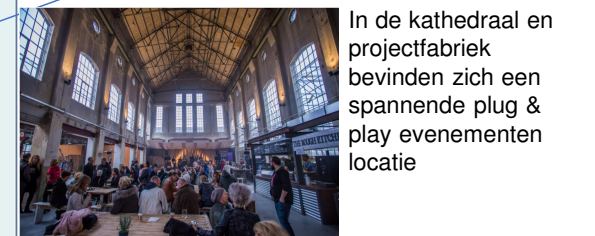

Artzaanstad is niet alleen een kunstverhuur, maar ook een actieve galerie voor hedendaagse kunst. Naast beeldende kunst vindt u een uitgebreide collectie designartikelen in onze kunstcadeauwinkel en online.

De naam, LAB-44, gebouw 197 refereert aan de oorspronkelijke functie laboratorium van de voormalige wapen- en munitiefabriek. LAB 44 is verbonden aan brouwerij HOOP voor een lekker bierje

Taets Art & Event Park

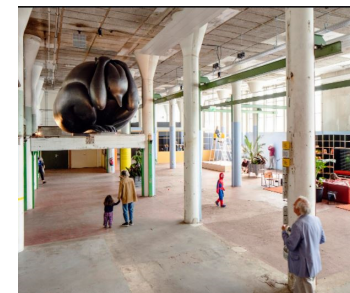
In de kathedraal en projectfabriek bevinden zich een spannende plug & play evenementen locatie

bind

Bind, de huiskamer van het Hembrugterrein is gevestigd in een oud transformatorhuisje. Het is een plek voor een kop koffie, goed gesprek, een mooi glas wijn of een gedenkwaardige ontmoeting.

Het Hem is een nieuw huis voor eigentijdse cultuur in een voormalige kogelfabriek. Het gebouw huisvest restaurant Zanini met het zonnige terras aan de Costa del Zaano.

Functies in het verleden

Het Hembrugterrein omvatte vanaf 1899 twee terreinen: de Artillerie Inrichtingen en het Militair Terrein. Het terrein van de Artillerie Inrichtingen is het fabrieksgedeelte met drie fabrieken (munitiefabriek, patronenfabriek en wapenfabriek) en de gebouwen van Algemene Dienst. Het Militair Terrein bestaat uit het beproevingsgebied, het sectorpark Zaandam en het naorlogs bos- en het mobilisatiecomplex. Onderstaand de historie van de gebouwen op de wandelkaart.

Hembrug museum

Dit gebouw (nr 325) maakte als magazijn en werkplaats deel uit van de oorspronkelijke wapenfabriek. De wapenfabriek bestond uit meerdere gebouwen die in het centrum van het Hembrugterrein lagen. Tussen 1974 – 2010 kreeg de munitiefabriek Eurometaal de gebouwen tot haar beschikking. Tijdens deze periode werden veel gebouwen gesloopt. De nieuwbouw sloot niet altijd evenzo vanzelfsprekend aan op de bestaande structuur, zeker niet in vergelijking tot de vele bouwactiviteiten in de voorafgaande decennia. Zie bovenstaande blauwe positie van de munitiefabrieken.

Viking Factory

Dit gebouw maakte deel uit van de wapenfabriek en viel onder de afdeling Artillerie.

Tijdens het interbellum (periode tussen twee oorlogen) breidden zowel de fabrieken als het militair terrein flink uit, als gevolg van een toename van de oorlogsdreiging in de jaren dertig. Dit leidde met name tot nieuwbouw ten westen van de wapenfabriek, de bouw van een complex fabriekshallen bij de munitiefabriek en verdichting van de patronenfabriek. Veel gebouwen uit die periode bleven bewaard, waaronder dit gebouw.

Projectbureau Hembrug

Evenals het gebouw waarin Viking Factory is gehuisvest maakt ook dit gebouw deel uit van de wapenfabrieken uit de interbellumperiode. Het betrof een overslagloods voor de wapenfabriek, gelegen aan het spoor van het Hembrugterrein en langs de waterkant van het Noordzeekanaal.

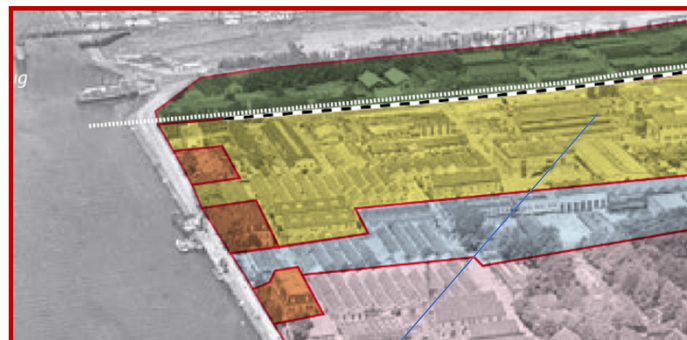
Museum of Humanity

De functie van het gebouw waar het Museum of Humanity in is gehuisvest betrof het vroegere ketelhuis.

Vanuit dit gebouw werden de (hoofd)stoomleidingen over het Hembrugterrein verdeeld. Alle gebouwen werden verwarmd met stoom omdat verwarming middels open vuur tot gevaarlijke situaties zou leiden. De leidingtracés over het terrein en door de gebouwen zijn veelal nog zichtbaar. Stoomleidingen waren overigens ook niet ongevaarlijk. De leidingen corrodeerden makkelijk vanwege de relatief hoge zuurstofgraad. En spontaan lekkende stoomleidingen kon tot zware brandwonden leiden.

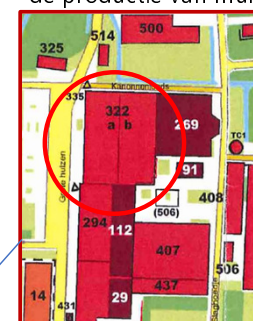
Spoor

In bijgaande afbeelding is met een stippellijn het oude tracé van het zo genoemde kopspoor aangegeven dat bij Zaandam aantakte op de spoorlijn naar Amsterdam. Het is een op zichzelf staande lange lijn in het gebied. De sporen zijn inmiddels verdwenen, maar de structuur is nog dominant aanwezig.

Art Zaanstad

Ook na de tweede wereldoorlog was er veel dreiging van nieuwe oorlogen. De vraag naar munitie bleef daarom stijgen waarvoor nieuwe fabriekshallen en aanverwante gebouwen nodig waren. Uitbreidingen vonden daarom vooral plaats op het terrein van Artillerie Inrichtingen. Het gebouw waar Artzaanstad in is getrokken stamt uit de wederopbouwtijd (1945-1960). Vanaf de periode 1973 zijn ook deze gebouwen overgedragen aan Eurometaal voor de productie van munitie.

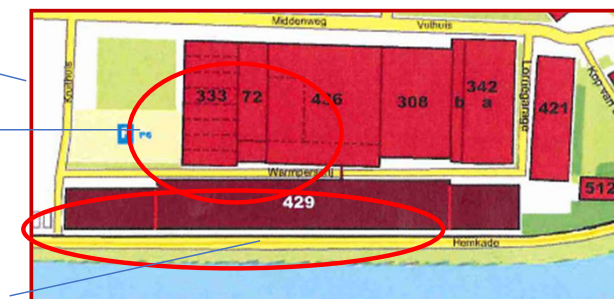

LAB 44

De huidige naam LAB 44 refereert aan de functie van het gebouw: het laboratorium voor onderzoek en ontwikkeling van munitie en springstoffen. Voor die tijd waren hier de turfloodsen van het terrein gesitueerd. Naast het laboratorium aan de waterkant was een wachtershuisje waar de postboot Alkmaar Packet kon aanmeren. De postboot voerde post en pakketten tussen de dorpen en steden langs het Noord-Hollands kanaal

Laboratoriumgebouw voor de ontwikkeling van gifgas. Gebouw 197 is één van de meest markante panden op het Hembrugterrein, zowel qua stijl als geschiedenis. Het heeft daadwerkelijk gediend als laboratorium van de voormalige wapen en munitiefabriek, die op het terrein gevestigd was. Na de oplevering in 1918 worden hier chemische wapens ontwikkeld, waaronder het zeer beruchte mosterdgas. Bij de ondertekening van het protocol van Geneve in 1925 worden onder andere gifgassen verboden. Vanaf dat moment zijn hier andere activiteiten uitgevoerd zoals het keuren van munitie. Ook dient het pand als timmerwerkplaats en als olie-, verf en chemieënmagazijn.

Het gebouw bestaat uit een rechthoekig middengedeelte met schilddak van 9 meter hoog. Met daaromheen een ring van ruimtes van 5 meter hoog met een plat dak. Op de vier hoeken van het pand zijn ruimtes ontstaan die voorzien zijn van een tentdak met een bijzondere kapconstructie (koningsspan)

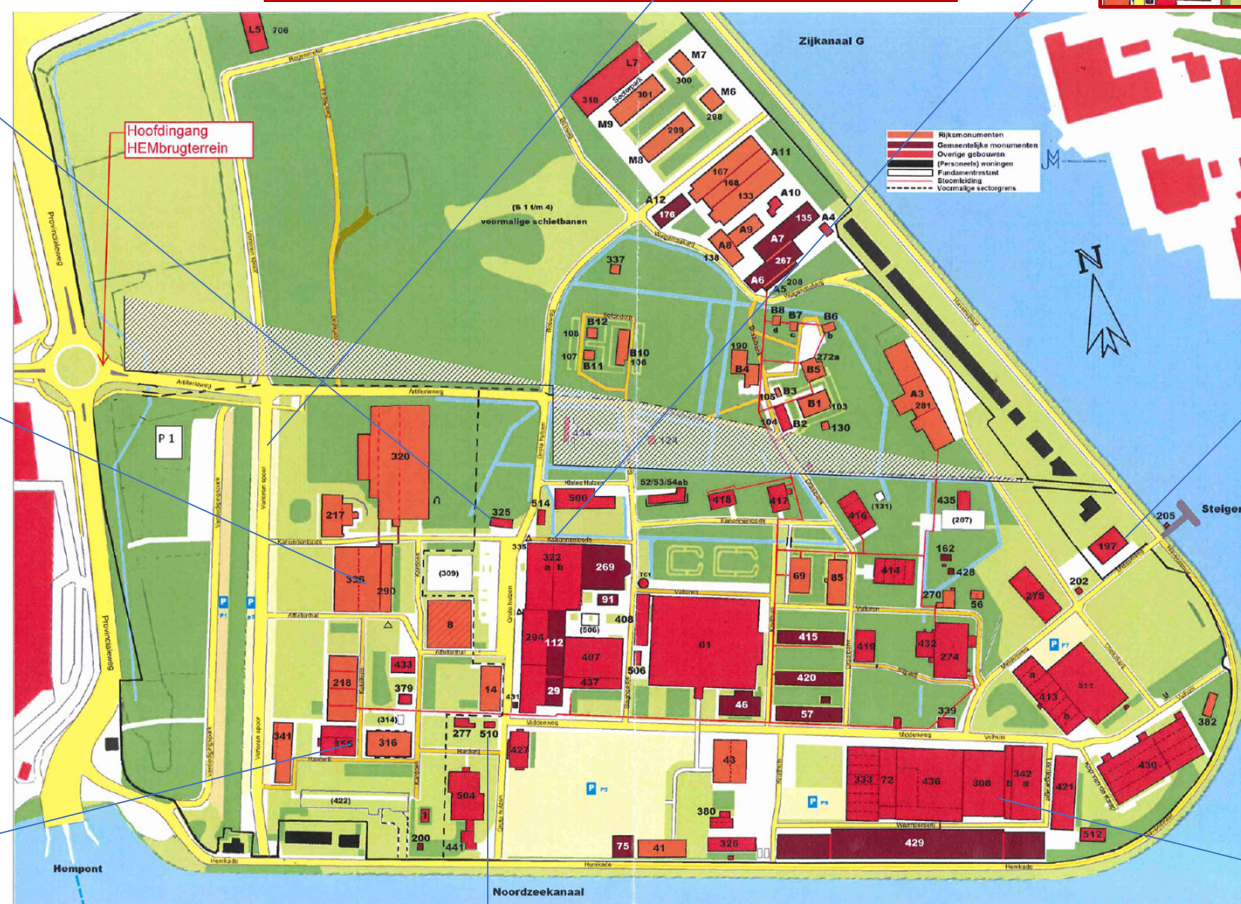

Het Hem

Aanvankelijk was hier de kolenloods van de Marine. Maar vanwege de naderende 2e wereldoorlog en toenemende vraag zijn op deze plaats de munitiefabriek en patronenfabriek uitgebreid met nieuwe werkplaatsen. De patronenfabriek had twaalf gebouwen. Hier werkten arbeiders aan de productie van de 6,5 mm randpatronen, het vullen ervan en het testen. De gevulde patronen werden veilig opgeslagen in gebouwen achter hoge grondwallen verder op het terrein. Later zijn deze munitiefabrieken overgedragen aan Eurometaal.

Taets en Eventpark

De fabriekshallen die Taets Art & Event Park heeft betrokken (kathedraal en projectfabriek) waren eveneens munitie- en patronenfabriekshallen. Net als de kogelfabriek waar Het Hem in is getrokken waren deze nieuwe fabrieken in de dertiger jaren nodig om aan de groeiende vraag van munitie en patronen te voldoen. En net als de andere munitiefabrieken zijn ook deze fabriekshallen vanaf 1974 overgedragen aan Eurometaal. Eurometaal heeft veel gebouwen gesloopt en vervangen voor efficiëntere nieuwbouw. De gebouwen op deze plaats zijn echter bespaard gebleven. Onder meer de bewaard gebleven gietijzeren draagconstructies geven de gebouwen een bijzonder karakter.

Bind

De voormalige functie van het gebouw waar Bind haar onderkomen in heeft is een transformatorruimte. Vanaf deze plek werd het elektra over het terrein verdeeld voor de algemene ruimtes. Langs de centrale as liepen bovengrondse leidingen die door middel van aftakkingen elk gebouw aan deze route van stroom voorzagen

De fabrieken zelf hadden niet alleen een eigen ingang, eigen voorzieningen (schafstok, administratie) maar ook een eigen machinekamer voor het opwekken van kracht- en lichtstroom.

